

exekučním soudem. Otázka, zda jest exekuci odložit, čili nic, závisí na zodpovězení otázky, zda nepovolením odkladu exekuce může dlužníci vzejít nenahraditelná škoda. K této otázce nelze přisvědčiti. Vymáhající věřitelka má proti dlužnici nárok na placení důchodu, jenž jí má umožniti živobytí vzhledem k její pracovní nezpůsobilosti. Odklad exekuce by měl v zápětí, že by vymáhající věřitelce za celého sporu o nepřípustnost exekuce byl odňat zdroj živobytí, kdyby tvrzení dlužnice v žalobě nebyla pravdivá. Dlužnice plnila svůj závazek až do dubna 1934, aniž by podnikla soudní kroky ke zrušení exekuce, ač nelze za to míti, že by následky úrazu a tím i závazek dlužnice platiti důchod, byly pominuly právě v měsících, kdy byla vedena exekuce. Hrozí tudíž vymáhající věřitelce z odkladu exekuce daleko větší škoda, než dlužnici z nepovolení odkladu exekuce.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení neodporuje spisům, neboť rekursní soud vycházel z předpokladu, že vymáhající straně přísluší měsíční důchod 560 Kč jen až do pominutí její neschopnosti k práci, což plyne z úvahy rekursního soudu, že povinnost dovolací rekurentky sotva zanikla právě v onom měsíci, kdy proti ní zažádáno bylo o exekuci. A že důchod přiznaný pro nezpůsobilost k výdělkům jest zdrojem výživy a slouží k zajištění výživy nemajetné vymáhající věřitelce, o tom nemůže býti pochybováno. Není-li dosud jisto, že vymáhající věřitelka jest způsobilá k výdělkům, vznikla by jí nenahraditelná újma odložením exekuce právě proto, že nemá možnost opatřiti si náklad na nejnutnější potřeby životní. Tyto jsou daleko důležitější než nebezpečí povinné strany, že vymáhající věřitelka nebude s to vymáhané částky 360 Kč, 560 Kč a 560 Kč vrátiti, zvítězí-li povinná strana ve sporu opozičním. Za takových okolností nelze exekuci odložit, poněvadž vymáhající strana má pro svůj nárok exekuční titul, kdežto povinná strana buduje jen na tvrzeních. Převážnému nebezpečí by nedopomohla ani jistota uložená povinné straně podle § 44, druhý odstavec ex. ř., poněvadž jistota ručí vymáhající straně jen, bude-li žádané zrušení exekuce zamítnuto, a nemůže vymáhající věřitelce již odčiniti nemožnost opatřovati si nutnou výživu za sporu. Proto také knihovní zajištění přisouzeného nároku vymáhající strany nemůže od ní nebezpečí odvrátiti.

Čís. 13987.

Tajemník nakladatelské služby ve Státním nakladatelství v Praze není obchodním pomocníkem.

Byly-li vánoční remunerace vypláceny úředníkům Státního nakladatelství vždy teprve po schválení ministerstva školství a národní osvěty jako úřadu dozorčího, bylo toto schválení p ř e d p o k l a d e m pro výplatu vánočních remunerací.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1934, Rv I 2051/34.)

Žalobce, tajemník nakladatelské služby ve Státním nakladatelství, domáhal se na Státním nakladatelství remuneratione za léta 1931 a 1932. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Žalobce se domáhá zaplacení vánoční remuneratione za léta 1931 a 1932. Tento nárok opřel jednak o zvyklost, jednak o slib učiněný prý ředitelem Bohuslavem J-em při žalobcově nastoupení do služby, nikoliv o zákon ze dne 14. října 1930 čís. 144 sb. z. a n., neboť dovozoval ve sporu výslovně, že vánoční remuneratione, o kterou žádá, jest jiného rázu, než »vánoční příspěvek« ve smyslu tohoto zákona. Není sporné, že žalobce byl jmenován tajemníkem nakladatelské služby ve Státním nakladatelství na základě vládního nařízení ze dne 11. prosince 1930 čís. 196 sb. z. a n. a že se naň vztahují obdobně ustanovení platná pro státní pragmatikální úředníky. Je-li tomu tak, nelze žalobce pokládati za obchodního pomocníka ve smyslu zákona čís. 20/1910 ř. z., ježto jeho služební a platové poměry byly upraveny způsobem zvláštním, od ustanovení zákona čís. 20/1910 ř. z. odchýlným. Pro úplnost se dodává, že podle § 1 odst. 2 e) vládní nař. ze dne 25. října 1934 čís. 228 sb. z. a n. se nevztahuje na zaměstnance Státního nakladatelství, jichž služební poměr jest soukromoprávní, ani účinnost nového zákona o soukromých zaměstnancích ze dne 11. července 1934 čís. 154 sb. z. a n. Pro žalobcův služební poměr neplatí tedy ani ustanovení § 6 zák. čís. 20/1910 ř. z. o zvyklostech ve příčině odměny, ani ustanovení § 16 tohoto zákona o remunerationi. Na souzenou věc se proto nehodí rozhodnutí čís. 10.661 sb. n. s., na něž poukázaly oba nižší soudy, neboť toto rozhodnutí vycházelo z předpokladu, že šlo o obchodního pomocníka. Žalobce by mohl činiti právní nárok na vánoční remunerationi, kdyby prokázal, že její každoroční výplata byla mezi ním a žalovaným ujednána buď výslovně, nebo mlčky podle § 863 obč. zák. jako součást jeho služebních požitků. Pouhá skutečnost, že vánoční remuneratione byly po mnoho let až do roku 1930 pravidelně vypláceny všem úředníkům a zřízcům Státního nakladatelství, neopodstatňuje ještě o sobě v souzeném případě nabytí právního nároku na budoucí výplatu této remuneratione. Žalovaný tvrdil a žalobce sám připustil, že po celou dobu byla vánoční odměna vyplácena vždy teprve po schválení se strany býv. ministerstva kultu a vyučování — pokud se týče nyní se strany ministerstva školství a národní osvěty. Již první soud zjistil, že návrhy na remuneratione byly schvalovány ministerstvem školství a národní osvěty, a dovodil také, že toto ministerstvo provádí dozor nad hospodařením Státního nakladatelství. Byly-li vánoční remuneratione vypláceny úřednictvu Státním nakladatelstvím vždy teprve po schválení ministerstva jako úřadu dozorčího, plyne z toho, že toto schválení bylo předpokladem pro výplatu vánočních remunerationi a že tedy Státní nakladatelství nesmělo o své újmě tyto remuneratione vypláceti. Nešlo tedy o prosté

vnitřní opatření administrativní. Pouhou výplatou remunerací, závislou vždy na ministerském schválení, nebylo dáno nepochybně najevo, že Státní nakladatelství uznává, že žalobce má na ně právní nárok a, že o ni byly jeho služební platy zvýšeny. Nelze proto míti za to, že došlo k úmluvě stran mlčky podle § 863 obč. zák. o tom, že požadovaná remunerace je součástí odměny za práce konané žalobcem. Rovněž nelze ze zjištěných okolností vyvoditi, že byl žalobci nárok na vánoční remuneraci přiznán výslovnou úmluvou stran. Žalobce sám přiznal, že vánoční remunerace nebyla nikdy uvedena ve služebních dekretech jako součást požitků. Na základě svědecké výpovědi Bohuslava J-a bylo sice nižšími soudy zjištěno, že tento svědek řekl žalobci při jeho přijetí, že jest obvyklé u žalované strany vypláceti remuneraci, a že na tuto z v y k l o s t upozorňoval, když přijímal úředníky pro Státní nakladatelství, avšak při správném posouzení těchto zjištěných výroků ředitele Bohuslava J-a nelze v nich spatřovati nic jiného, než upozornění na tehdejší »zvyklost«, která však, jak bylo již vyloženo, nezakládala pro žalobce ještě právní nárok na výplatu vánoční remunerace. Nebylo-li státní nakladatelství oprávněno bez předchozího schválení ministerstva školství a národní osvěty remunerace vypláceti, nemohl důsledně ani ředitel J. činiti v tom směru sliby pro Státní nakladatelství právně závazné. Nebylo proto ani třeba prováděti důkazy o tom, že ředitel J. nebyl oprávněn slibovati žalobci vánoční remuneraci, a výtka vadnosti odvolacího řízení podle § 503 čís. 2 c. ř. s. není v tomto směru opodstatněna. Požadované vánoční remunerace nebyly žalobci vyplaceny proto, že ministerstvo školství a národní osvěty zakázalo výnosem ze dne 17. prosince 1930 čís. 8630 další výplatu těchto remunerací, tedy odepřelo jejich schválení. Je-li tomu tak, nelze tvrditi, že žalobcovy služební požitky byly odepřením výplaty vánoční remunerace protismluvně zkráceny. Posuzuje-li se věc s naznačeného hlediska právního, není pro rozhodnutí o žalobním nároku nutné blíže zkoumati, zda Státní nakladatelství jest fondem státním nebo státem spravovaným, jak se dovozuje v dovolání, či zda jest samostatným podmětem právním, jenž vládne svým jměním pod dozorem orgánů státních, jak uvedl odvolací soud, neboť, je-li nepochybné, že k výplatě vánočních remunerací bylo zapotřebí schválení ministerstva školství a národní osvěty a že tyto remunerace nebyly žalobci vyplaceny právě pro nedostatek potřebného schválení, postačí to již samo o sobě k zamítnutí žaloby.

Čís. 13988.

Pokud srážka vlaku místní dráhy s povozem na přejezdu dráhy nebyla v příčinné souvislosti se zpožděním vlaku.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1934, Rv II 946/33.)

Povoz žalobcův srazil se na přejezdu trati s vlakem místní dráhy. Povoz byl rozbit a žalobce poraněn. Žalobní nárok na náhradu škody